

Наше постгеноцидне, за Джеймсом Мейсом, суспільство практично не звертає уваги на найбільшу трагедію в історії не тільки України, але й усього людства – Голодомор.

Тільки кілька днів на рік тема штучного голоду 1932-1933 років стає провідною в українських ЗМІ.

А потім знову стає забутою, за великим рахунком, на рік – до наступної дати пам'яті жертв Голодомору, встановленої Леонідом Кучмою на кінець листопада, тоді як пік смертей від голоду в Україні припадав на перше півріччя 1933.

Можна цілком зрозуміти Леоніда Даниловича – людину "совецької" формації. Весна, як відомо, рясніє радісними радянськими святами: 8 березня, День космонавтики, день народження Леніна, 1 травня, День перемоги, професійні свята, тощо. То навіщо затьмарювати їх такою похмурою подією як роковини Голодомору?

Геноцид, що спрямований у майбутнє

Усе це ніщо інше, як непрямий доказ того, що, на відміну від інших відомих світовій історії геноцидів, Голодомор його ідеологами був спрямований у наше сьогодення.

Він знівечив українську націю настільки, що найбільш фундаментальні дослідження цієї трагедії належать, як відомо, зовсім не українцям, як от Конквесту, Мейсу, Куртуа.

Натомість чи можливо уявити собі, що провідними дослідниками Голокосту були б НЕ євреї, а різанини християн 1915 року в Туреччині – НЕ вірмени.

Хіба це не свідчення повної втрати абсолютною більшістю українців своєї національної самоідентифікації та інтересу саме до історії свого етносу?

Без цього, безумовно, стають проблематичними процеси об'єднання суспільства навколо своєї національної ідеї та побудови конкурентоздатної держави. Що й відбувається сьогодні.

Національна свідомість більшості українців півдня та сходу країни не те що на нульовому рівні; вона, швидше, зі знаком мінус.

У Луганську та області, наприклад, на кожному кроці можна зустріти людей, які розкажуть вам про те, що в Голодомор у них померло багато родичів. І ці ж люди затято доводитимуть, що голод 1932-1933 років у жодному випадку не можна вважати геноцидом українців, оскільки Голодомор нібито був у всіх союзних республіках. А у самій

Україні від нього гинули представники інших національностей.

Якби щось подібне публічно сказав єврей в Ізраїлі про Голокост в розрізі багатонаціональних жертв Другої світової війни, то, швидше за все, він був би позбавлений всіх громадянських прав, якщо не депортований.

Уже тільки в цій відмінності чітко простежується руйнівна для нації ментальна спадщина Голодомору.

Власне, для того, щоб на наукових фактах довести, що серед інших народів СРСР був у 1933 році голод, а зовсім не Голодомор, потрібна стаття, набагато об'ємніша за цю.

А ось довести, що греки, німці та росіяни України були лише дотичними жертвами Голодомору, подібно до випадкових свідків у банальному кримінальному вбивстві, легко і просто.

Уявіть собі, що на місці злочину – замовного вбивства, скажімо, знаного політика чи бізнесмена – опинився випадковий свідок, який також загинув від куль найманця. Як кваліфікуватимуть злочин фахівці?

Так і в Голодомор – в Україні гинули представники інших національностей тільки тому, що вони мали нещастя жити поряд з українцями, проти яких цілеспрямовано і здійснювався акт більшовицького геноциду.

Доречно зауважити, що в сільській місцевості, де, власне, й відбувався Голодомор, тоді проживало до 95% етнічних українців, так що говорити про багатонаціональні жертви в 1932-1933 роках можуть лише нещирі люди.

Непорівнюваними є й наслідки Голодомору для українців та представників інших націй, що опинилися тоді в зоні цього злочину проти людства.

Українці, як нація, постраждали на багато поколінь уперед. Інші ж залишилися в повній ментальній цілісності за межами країни. Але це ані трохи не применшує біль втрати від загибелі національних діаспор в голодуючій Україні.

Що ж, знищувати тільки українську половину села, не зачіпаючи при цьому грецьку або російську, для більшовиків, погодьтеся, означало б прискорення на декілька десятиліть Нюрнберзького процесу над комунізмом.

Голодна смерть як знаряддя перевиховання

Голодна смерть, на відміну від всіх інших смертей, спочатку спотворює людину морально й ментально. Саме тому така смерть і вважається найжахливішою. Тільки вона може перебороти в людині її важливіші життєдайні інстинкти.

За канібалізм в СРСР українців розстрілювали. І лише в дуже рідкісних випадках

висилали на каторгу. За даними всесвітньо відомого історика Роберта Конквеста, в 30-ті роки минулого сторіччя тільки на Біломорканалі працювали 4 тисячі людоїдів з України і Кубані.

Але це була дуже маленька частка зі всіх голодоморних канібалів, які були розстріляні або взагалі не покарані.

Перевиховання українців саме Голодомором комуністи вибрали зовсім не випадково. Тільки таким чином вони могли змінити їх ментальність земельних одноосібників на ментальність колгоспну. І це більшовикам, треба визнати, вдалося. Причому на декілька поколінь уперед.

Те, що відбулося з національною самосвідомістю, добре видно на прикладі Кубані, де за переписом населення 1926 року проживало 75% українців.

Під час голоду, не плутати з Голодомором, кінця 1932 року кубанці цілими станицями повставали проти насильницької русифікації, і тими ж цілими станицями висилалися комуністами за це до Сибіру.

Після Голодомору 1933 року вони вже не тільки не протестували проти русифікації, але вже навіть самі добровільно під час чергового перепису записувалися росіянами й переробляли при цьому відповідним чином свої старовинні козацькі прізвища: Гарбузи ставали Гарбузовими, Зозулі – Зозуліними, Шамраї – Шамраєвими і так далі.

Тож не дивно, що, за даними останнього перепису населення в Росії, на Кубані сьогодні проживає всього лише 6% (!) українців.

Голодомор позбавив Україну національної еліти

Але це все очевидні наслідки Голодомору. Є ще значно глибші і згубніші.

Комуністи до останньої людини знищили українську інтелігенцію в загальній кількості 37 тисяч осіб. Важливіше джерело поповнення національної еліти було знищене більшовиками просто фізично.

Що ж до селянства, то з ним після Голодомору відбулися такі метаморфози, що воно з джерела національної еліти перетворилося на джерело сучасної псевдоеліти.

В постгеноцидному українському селі почали переважати "нові" моральні цінності.

От як характеризує трансформації української ментальності всесвітньо відомий дослідник Голодомору і його наслідків Джеймс Мейс: "В умовах масового винищення українського народу такі споконвічні риси його етики, як привітність, доброзичливість, шанобливість, чуйність залишилися в минулому. Замість них почали панувати байдужість і жорстокість".

Але це ще не все. Коли в 1933 році доведені до стану голодних тварин українські селяни виживали будь-якими засобами, вони чудово бачили, як жирують їхні кати з числа представників місцевої влади – всі ці компартійні й радянські діячі, міліціонери і чекісти.

Після Голодомору вся повнота влади залишилась у цієї зграї правителів і наглядачів.

Селяни розуміли, що єдиною гарантією неповторення жаху очікування власної голодної смерті є тільки перебування в цій зграї. От чому культ влади у вихованні дітей в українських селах став після Голодомору провідним.

Невипадково в радянській армії на побутовому рівні була поширена приказка: "Хохол за лычку на погон и мать родную продаст".

Але той, хто служив в цій армії, чудово пам'ятає, що ця приказка жодним чином не стосувалася призовників з українських міст і сіл Західної України, населення якої не знало Голодомору.

Вихідці з сіл так званої Великої України в масовому порядку приїжджали в міста і робили найуспішніші кар'єри, незважаючи на менш якісну, порівняно з міською, освіту.

Містяни не мали того батьківського виховання культом влади, тож падали з кар'єрних драбин, часто не без допомоги колег – вихідців з села.

Доказом об'єктивності цих спостережень може служити наступне. В Україні ось вже протягом п'яти десятиріч міське населення у 2 -3 рази перевищує сільське. Але троє з чотирьох президентів – вихідці з села!

Шестеро з семи спікерів Верховної Ради — звідти ж!

Середньостатистичний народний депутат народився і виріс саме в селі!

Але оскільки наші постгеноцидні селяни втратили свій елітарний потенціал, то замість національної еліти маємо ту всім добре відому тусовку, яку навіть і псевдоелітою можна назвати з великою пересторогою.

А що собою являє держава без національної еліти та ідеї, ми спостерігаємо упродовж двох десятиліть.

І повна безпорадність українських очільників перед світовою фінансово-економічною кризою – це ще один переконливий доказ далекосяжних наслідків Голодомору...

Олександр Крамаренко, публіцист, Луганськ, [Українська правда](#)